

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till Landstinget med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om socialhjälp i landskapet Åland.

Den 24 mars 1972 överlämnade regeringen till riksdagen en proposition (Prop. nr 58/1972 rd.) i syfte att delvis reformera lagen om socialhjälp. I motiveringen till propositionen framhålles att ändringarna ej är av genomgripande art utan närmast avsedda att förtydliga och komplettera gällande bestämmelser. Propositionen ledde till lagstiftningsåtgärd i stort sett i enlighet med regeringens förslag (FFS 766/72).

Enligt landskapsstyrelsens uppfattning bör de i riket genomförda ändringarna även föranleda motsvarande ändringar i landskapslagen om socialhjälp i landskapet Åland (21/56).

Sålunda föreslås att 25 § förtydligas såvitt gäller placering av vårdtagare i arbetsinrättning. Stadgandet härom berör tvångsåtgärder, som är av rikslagstiftningsnatur, varför avvikelser från bestämmelserna i rikets lag ej kan göras. Samtidigt föreslås att även begreppet specialvård förtydligas.

Enligt 34 § har socialnämnd rätt att lyfta vårdtagare tillkommande pensioner och vissa andra inkomster. Då lagens nuvarande ordalydelse ej täcker t.ex. den vård som meddelas i sinnessjukhus, föreslås att 34 § ändras så, att den omfattar all socialhjälp som ges i form av anstaltsvård.

Enär stadgandet i 38 § om o~~an~~hängiggörande av ersättningsyrkande är svårt att tillämpa då man avser att rikta yrkandet mot vårdtagares dödsbo föreslås att stadgandet till denna del revideras.

Enligt 40 § har kommun som givit anstaltsvård åt vårdtagare hemmahörande i annan kommun rätt att av vårdtagarens hemkommun erhålla ersättning för vårdkostnaderna. För att begränsa antalet ersättningsyrkanden kommuner emellan föreslås att ersättning för vårdkostnader skall kunna sökas endast om vården varat minst 14 dygn. Även stadgandena om sökande av ersättning föreslås i någon mån ändrade.

Enligt 7 § 2 mom. bestämmes vårdtagarens hemort enligt lagen om befolkningsböcker (FFS 141/69). I anledning härav föreslås att 51 § 1 mom. ändras så att hänvisningen till mantalsskrivningsorten ersättes med en hänvisning till den hemort som avses i 7 § 2 mom.

I 55 § stadgas om tvångsåtgärder, som kan vidtagas mot i arbetsinrättning intagen person. Då dessa bestämmelser är av rikslagstiftnings-

natur och avvikelser från i riket gällande bestämmelser således ej kan göras, föreslås att stadgandet ändras på samma sätt som skett i riket. Den i riket företagna ändringen innebär en lindring av de disciplinära straff som kan ådömas i arbetsinrättning intagen person.

Med hänvisning till det anförda föreläggas Landstinget till antagande.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om socialhjälp i landskapet Åland.

I enlighet med Landstingets beslut ändras 25 § 1 mom., 30 §, 34 § 1 mom., 38 § 2 mom., 40 §, 51 § 1 mom. och 55 § landskapslagen den 18 juli 1956 om socialhjälp i landskapet Åland (21/56), av dessa lagrum 25 § 1 mom., 30 §, 38 § 2 mom. och 40 § sådana de lyder i landskapslagen den 6 april 1971 (6/71), och fogas till lagens 38 § nya 3 och 4 mom. som följer:

25 §.

Vårdtagare, som är i behov av anstaltsvård och som det icke anses möjligt eller lämpligt att placera eller hålla i kommunalhem eller i annan i 18 § avsedd vårdanstalt eller med stöd av lagen om vård av dem som missbrukar berusningsmedel (FFS 96/61), i däri avsedd vårdanstalt, eller i arbetsinrättning med stöd av lagen om lösdrivare (FFS 57/36), kan med stöd av denna lag intagas i arbetsinrättning, om honom där kan beredas ändamålsenlig vård. Den som på grund av sjukdom, invaliditet eller annat liknande skäl är i behov av specialvård får likväl icke intagas eller hållas i arbetsinrättning.

30 §.

Socialnämnden kan hos den som fått socialhjälp indriva ersättning för härav förorsakade kostnader, om det sedan socialhjälpen lämnats framgått, att beviljandet grundat sig på vilseledande uppgifter av den som fått hjälpen, av dennes make eller barn, eller på motsvarande sätt hos den som är försörjningspliktig gentemot den som fått hjälpen då den försörjningspliktige givit dylika uppgifter.

34 §.

Erhåller person socialhjälp i form av anstaltsvård, eller har socialhjälp beviljats antingen helt eller delvis i form av förskott mot emottagna pensioner, livräntor, understöd eller andra fortlöpande eller i ett för allt inflytande inkomster eller tillgodohavanden, äger socialnämnden befogenhet att uppbära och lyfta honom tillkommande, ovan avsedda inkomster och tillgodohavanden för den tid anstaltsvården varar

eller socialbidrag av förskotts-natur beviljats samt att använda dem för hans vård och för ersättande av socialhjälpen, dock med beaktande av vad om användningen av sådan prestation till äventyrs annorstädes föreskrives. Över dessa medel skall särskilt konto föras.

38 §.

Yrkande på ersättning för socialhjälp skall i fall som avses i 29 § anhängiggöras inom tre år från det socialhjälpen gavs eller om kostnaderna därför icke under sagda tid kunnat utredas, inom kalenderåret efter det då kostnaderna erlades, vid äventyr, att rätten till ersättning är förverkligad i fråga om den socialhjälp, som den ersättningskyldige icke samtyckt till att ersätta.

Har vid fattande av i 29 § avsett beslut bestämts, att socialhjälp skall återindrivas ur socialhjälpstagarens medel först efter dennes död, skall yrkande om ersättning för socialhjälp anhängiggöras inom tre år efter socialhjälpstagarens död.

I övriga fall iakttages vad allmänt gäller om preskription av fordran.

40 §.

För kostnaderna för anstaltsvård under minst 14 dygn har den kommun, där vårdtagaren vistas, rätt att på ansökan erhålla ersättning av den kommun, som det enligt 7 § 2 mom. skulle ha ålegat att giva socialhjälp. Av synnerligen vägande skäl kan ersättningens belopp likväl skäligen jämkas.

Kommun, som önskar erhålla i 1 mom. avsedd ersättning, skall ofördröjligen göra skriftlig anmälan om anstaltsvården hos socialnämnden i den kommun, på vilken det enligt 7 § 2 mom. skulle ha ankommit att giva socialhjälp. Villkor för ersättning är, att ansökan därom anhängiggjorts inom 90 dagar från det beslutet om anstaltsvård fattats. Anhängiggöres ej ansökan inom nämnda tid, går kommunen förlustig sin rätt att erhålla ersättning för den socialhjälp som den givit innan ansökan anhängiggjordes och som vederbörande kommun icke skriftligen samtyckt till att ersätta.

I 1 mom. avsedda ersättningsärenden avgöres av länsstyrelsen i det län, där den kommun som givit socialhjälpen är belägen.

51 §.

Länsstyrelsen kan bemyndiga socialnämnden att förpassa person, som icke har sin i 7 § 2 mom. avsedda hemort i kommunen och som fortgående är intagen i anstalt för vård eller är i behov därav, till den kommun där hans hemort är belägen.

55 §.

Iakttar i arbetsinrättning intagen person icke bestämmelserna i inrättningens reglemente eller bryter han på annat sätt mot ordningen där, har föreståndaren för inrättningen rätt att i enlighet med vad som är bestämt i inrättningens reglemente minska honom tillkommande förmåner eller hålla honom isolerad i ljust rum i högst tre dygn. Såsom dylik åtgärd ~~för~~ likväl icke minskning av födan tillgripas.

Anses strängare åtgärd nödig, kan inrättningens direktion förordna om inspärning av överträdaren i ljust isoleringsrum för högst sju dygn.

Över de i 1 och 2 mom. nämnda åtgärderna skall föras bok.

Om i arbetsinrättning intagen person rymmer eller försöker rymma från inrättningen, skall han återföras dit, och inrättningens föreståndare äger rätt att på begäran härför erhålla nödig handräckning av polismyndighet. Angående tillgripande av våld i dylika fall gäller i tillämpliga delar vad i detta avseende i strafflagen stadgas om häktad person.

Mariehamn, den 20 augusti 1974.

På landskapsstyrelsens vägnar:

V i c e l a n t r å d

Sven Karlsson.

Lagberedningssekreterare

Christer Jansson.